

KRÁSENSKÉ RAŠELINIŠTĚ

Krásenské rašeliniště (10) je nejrozsáhlejším rašeliništěm Slavkovského lesa. Jeho území zahrnuje plochu vrchoviště zvaného V Borkách u bývalé obce Čistá a na něj navazující okrajové rašeliniště a podmaččené smrčiny, které přirozeně odvodňuje zde pramenící Komáří potok. Do života rašeliniště však v minulosti vstoupil člověk a začal povrchové a velkoplošné těžit rašelinu na několika desítkách hektarů. Tímto zásahem narušil vodní systém rašeliniště a téměř je zničil. V 90. letech byla téžba zastavena a od té doby zde dochází k postupné a pomalé obnově přirozených funkcí. Lokalita je bohatá na vzácné a chráněné druhy rostlin.

10

POMNÍČEK UMUČENÝCH ŽEN

Z koncentračního tábora ve Svatavě se 22. dubna 1945 vydala na pochod smrti do Protivína kolona vysílených žen. Ženy, zmučené hladem a tyranií zvané neličskými dozorkyněmi a nacisty, nechal spát starosta bývalé obce Litrbachy (Čistá) mokré, v mrazu o hladu venku. Dvanáct z nich mrazilo noc nepřežilo. V upomínku na jejich nesmírné utrpení a krutou smrt byl na trase pochodu postaven památníček. V roce 2004 byla provedena jeho rekonstrukce a na původním místě v lese u Čisté, kde byly ostatky žen v roce 1946 pohřbeny, zůstala pamětní deska a 12 kamenů symbolizujících 12 zemřelých žen (11). Na náměstí v Krásné, kam Čistá správně patřila, jim byl v roce 1963 odhalen pomník (12).

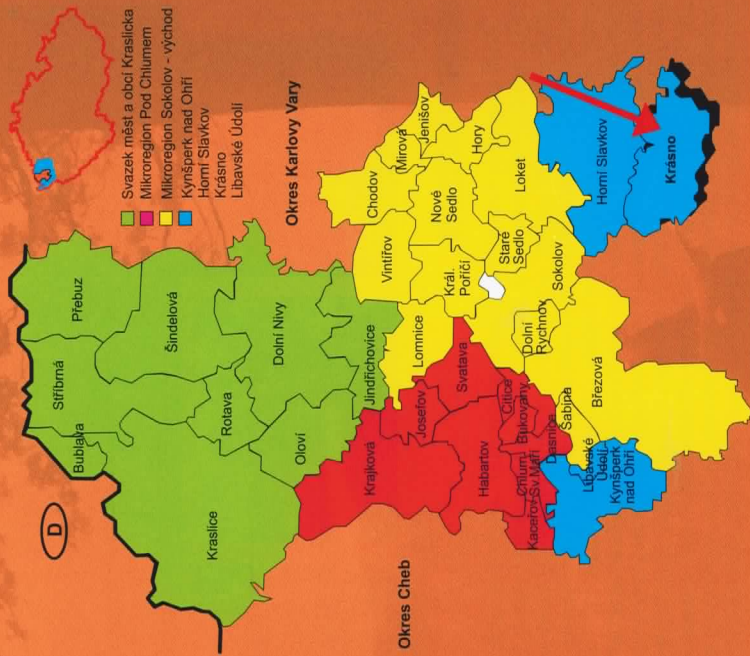

11

12

MAS SOKOLOVSKO

MĚSTO KRÁSNŮ

Projekt Propagační kampaň – Za krásami MAS Sokolovsko
Pro MAS Sokolovsko, o. p. s., vydal AgAkcent, s. r. o., © 2010

NEPRODEJNÉ

EVROPSKÁ UNIE

Regionální operační program regionu soudržnosti Severozápad
Podporováno z Evropského fondu pro regionální rozvoj
„Vše přestane být snem“

www.nus3severozapad.cz

www.euroopa.eu

KRÁSNŮ

Město Krásno (Schönfeld) vzniklo na místě původní hornické osady Drei Linden. V roce 1355 mu byly uděleny horní svobody a práva pro doly a rýžoviště cínu. Počátkem 16. století zažilo Krásno dobu největší prosperity. Městským pánem Ferdinandem I. z. 1. září 1547 se stalo svobodným královským horním městem s městským znakem a právem pečeti červeným voskem. Během třicetileté války nastal postupný pokles těžby cínu a cinařství postupně upadlo. V roce 1848 přišlo město při požáru o většinu domů i veskeré své památky. Jedním z domů, které požár nepoškodil, je dodnes užívaná roubenka (1). Po 2. světové válce klesl počet obyvatel na čtvrtinu a počet domů na třetinu předválečného stavu. Ve 20. století se zde stále těžily kromě cínových i wolframové a uranové rudy, živce se těžily dodnes.

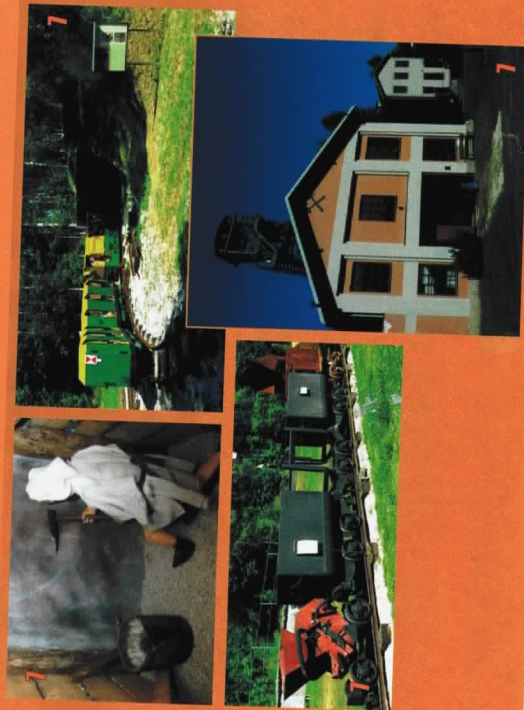
Původní gotický kostel sv. Kateřiny (2) z doby Karla IV. byl po požáru přestavěn v pseudorománském slohu. Na stavbu varhan a kostelní věže přispěl v roce 1579 Rudolf II. Krásno bývalo významným poutním místem díky sošce Matky Boží, kterou v roce 1677 vyřezal místní řezbář z ulomené lipové větve a sošku vložil do dutého kmene (2). Soška byla uznána za milostnou a začala přitahovat poutníky. Nad kostelem na zrušeném hřbitově je kamenná středověká zvonice (3) a ve zdi zachovaný renesanční náhrobek. Klasicistní radnice (4) z roku 1852 má původní pozdně gotický portál z počátku 16. století. Na horním náměstí stojí pozdně barokní sousoší Nejsvětější Trojice z roku 1806. Před Krásnem u Dlouhé stoky stojí kaple Panny Marie Sněžné z 18. století (5). Na cestě k Hornímu Slavkovu stával kamenný smírčí kříž, k němuž se zřejmě vztahuje smírčí smlouva z roku 1513 uložená v archivu Horního Slavkova. V roce 1996 byl kříž přestěhován do Krásna.

KRÁSENSKÁ ROZHLEDNA

Vyhlídková věž (6) na Krásenském vrchu je vysoká 25 metrů a na její vrchol vede 120 schodů. Spirálovitě se vinoucí schody po vnějším obvodu kamenné rozhledny z ní udělaly nejpodivuhodnější stavbu mezi českými rozhlednami. Její tvůrce se údajně nechali inspirovat legendární babylónskou věží. První návštěvníci vystoupili na rozhlednu v roce 1935. Vedle věže stávala výhledová restaurace. V roce 1997 prošla rozhledna kompletní rekonstrukcí, vyhlídkové věže jsou vidět kopce Krušných hor, Doupovské vrchy, Špelská vrchovina či nejvyšší vrcholy Slavkovského lesa.

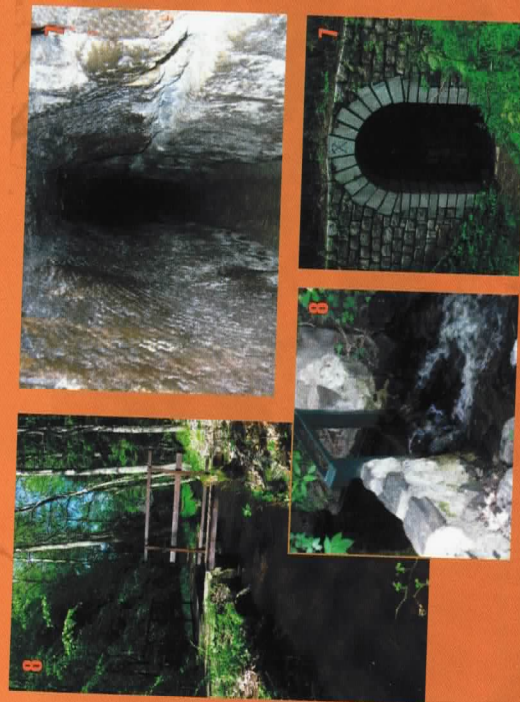
HORNICKÉ MUZEUM

První muzeum v Krásné bylo založeno roku 1937. Jeho sbírky však byly po 2. světové válce rozebrány. Jejich část se stala součástí sbírek depozitovaných na hradě v Lokti. Současné muzeum v Krásné (7), které je poškočkou Krajského muzea Sokolov, najdete v areálu bývalého cínového dolu Vítěm, ve kterém je zachována budova upravny, objekt dílen, těžní věž a těžní budova, strojojna, vrátnice a stavba jedné z nejstarších trafostanic na našem území. Muzeum vzniklo v roce 1998 a je vlastně obrovským hornickým skanzenem na ploše několika hektarů. Hlavní budově věvodí obrovsky parní těžní stroj z roku 1897 z dolu Marie z Královského Poříčí. V areálu jsou instalovány ukázkové kolejové dopravy rozchodu 900 mm užívané na povrchových dolech Sokolovské párně a rozchodu 600 mm užívané na povrchu slavkovského revíru včetně těžké techniky. V budoucnu by měl být komplex muzea propojen s nejvzácnější hornickou památkou regionu – zachovalým historickým dolem Jeroným v obci Čistá.

DŮL JERONÝM

Důl Jeroným (8) najdeme u bývalé obce Litrbachy – Čistá, nedaleko silnice z Krásna do Podstrání. Hlubinně se zde začal cínu dobývat na počátku šestnáctého století, o rýžovištích v jeho okolí jsou však zmínky už od století čtrnáctého. Rýžoviště byla vyřazena z provozu v roce 1581, kdy již byla naleziště téměř prázdná a ruda se dobývala už pouze důlním způsobem. Důl nikdy nedosáhl věhlasu a výtěžnosti podobných děl v Horním Slavkově, ale pro svoji zachovalost v původní podobě patří mezi nejvýznamnější technické památky Evropy. Svou rozlehlostí nemá obdoby ani v saských cínových revírech. Některé jeho komory dosahují délky třiceti, šířky deseti a výšky osmi metrů. V kornorách jsou prokazatelné stopy po dobývací metodě „sázení ohněm“ a je na nich zřetelný způsob práce, kterým byly provedeny – železným a mlátkem. Ve stěnách jsou vytesány kapličky na kahany.

DLOUHÁ STOKA

Pod rozhlednou, na jižní a východní straně kopce, je zachovalé koryto Dlouhé stoky (9) (Flossgraben) ze 16. století, což je umělý kanál sloužící pro plavení dřeva a zásobování dolů vodou. V roce 2003 prohlásilo ministerstvo kultury „Vodní kanál plavební – Dlouhá stoka s rybníky Kladským a Novým“ kulturní památkou. Vybudování Dlouhé stoky bylo velmi promyšleným zásahem do přirozeného vodního režimu Slavkovského lesa. Dlouhá stoka vytéká z rybníka u Kladské a protéká Krásno do Ohře. Na své trase přibírá vodu z potoků a z vybudovaných baňských rybníků. Vyhlobení a vydláždění koryta, včetně vybudování poměrně moderních 1530 až 1536. Celková trasa vodního příkopu měřila přes 24 km. Přes stoku bylo vybudováno 35 mostů a 13 stavidel pro rozvod vod na jednotlivé náhony. Ve své době neměla Dlouhá stoka svým provedením a délkou omezením těžby cínu upadal a nečistě zásahy poznamenaly toto unikátní vodní dílo. V současnosti je Dlouhá stoka oblíbeným turistickým cílem.

